

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ЕТНОЛОГІЯ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	032 «Історія та археологія»
Рік підготовки:	2
Семестр викладання:	весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к.і.н., доц., Сафонова Наталія Михайлівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

Доцент кафедри історії та археології

посада

safonovanm@snu.edu.ua

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу: Наведені в курсі матеріали спрямовані на формування у здобувачів першого рівня вищої освіти системних знань в галузі етнології та навичок самостійного опанування історичного матеріалу майбутніми фахівцями-істориками.

Метою лекційних занять є поглиблені знання та розуміння понять, основних категорій предметної галузі знання, осмислення проблем галузі знання та проблем на межі предметних галузей.

Метою семінарських занять є вивчення основних тем дисципліни та вироблення вміння студентами працювати з джерелами та спеціальною історичною літературою.

Метою самостійної роботи є вироблення вміння самостійно працювати з джерелами та історичною літературою; уміння планувати, організовувати і контролювати свою діяльність тощо.

Курс може бути корисним студентам для більш глибокого розуміння етнічних процесів, формування та відпрацювання навичок побудування причинно-наслідкових зв'язків.

Результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- фактичний матеріал курсу;
- особливості розвитку етнології.

вміти :

- вільно володіти вивченим матеріалом;
- мати навички критичного аналізу;
- працювати із джерельним матеріалом;
- самостійно аналізувати матеріал і робити висновки;
- вести дискусію.

Передумови до початку вивчення: Передумовами для початку вивчення є отримані знання з курсів: «Вступ до історії»; «Археологія та методика польової археології»; «Історія первісного суспільства»; «Історична географія».

Мета курсу (набуті компетентності)

Внаслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Здатність до накопичування та систематизації отриманих знань, самостійного пошуку, опрацювання та критичного аналізу інформації.
2. Здатність до творчого мислення, яке полягає у схильності до нестандартного вирішення задач, самостійності міркувань та умовиводів.
3. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу отриманої інформації;
4. Здатність виявляти та опрацьовувати історичні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти та узагальнювати отриману інформацію;
5. Здатність приймати участь у дискусії з проблем етнології у різних формах наукової комунікації.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Етнологія як наука, її предмет, методи і взаємозв'язок з суміжними дисциплінами	2/0/2	Місце етнології в системі гуманітарних наук. Становлення етнології як науки. Предмет етнології. Методи етнології. Значення етнології як науки. Зв'язок етнології з суміжними дисциплінами. Значення гуманітарних і природничих дисциплін для етнології. Джерела етнології. Методика і методи етнологічних досліджень.	Участь в обговоренні. Індивідуальні практичні завдання.
2.	Історія етнологічної думки	2/0/2	Еволюціонізм. Диффузіонізм. Соціологічна школа Функціоналізм. Американська школа історії Етнопсихологічна школа Структуралізм Культурний релятивізм. Неоеволюціонізм. Новітні концепції в етнології.	Участь в обговоренні. Індивідуальні практичні завдання.
3.	Сучасна наука про суть етносу й етнічності.	2/0/2	Поняття «етнос» і «етнічність». Основні теорії етносу. Проблема етнічності в сучасній науці.	Участь в обговоренні. Індивідуальні практичні завдання.
4.	Етнічна картина світу. Класифікації етносів.	2/0/2	Етнічна історія планети. Етнічні процеси ХХ ст. Етнічне розселення народів. Етнічні міграції. Принципи класифікації етносів Географічна класифікація. Релігійна класифікація. Раси і расова класифікація. Етнологістична класифікація. Господарсько-культурна класифікація. Історико-етнографічна та інші класифікації етносів.	Участь в обговоренні. Індивідуальні практичні завдання.
5.	Етнічна культура.	2/0/2	Культура та її етнічні функції. Етнічний стереотип і етнічний образ. Етнічні образи народів світу	Участь в обговоренні. Індивідуальні практичні завдання.
6.	Міжетнічні комунікації.	2/0/2	Етнічні контакти та їх результати. Теорії етнокультурної взаємодії. Етнічні процеси у сучасному світі.	Участь в обговоренні. Індивідуальні практичні завдання.
7.	Етнічні конфлікти.	2/0/2	Природа етнічних конфліктів і способи їх вирішення. Специфіка етнічних конфліктів та їх причини. Динаміка і типологія етнічних конфліктів. Форми і способи регулювання етнічних конфліктів.	Участь в обговоренні. Тести. Індивідуальні практичні завдання.

Рекомендована література

1. Етнос і соціум. – К., 1993.
2. Нельга О.В. Теорія етносу: Курс лекцій. – К., 1997.
3. Тиводар М.П. Етнологія: Навч. посібник. – Ужгород, 1998.

Додаткова література

1. Колодний А.М. Феномен релігії: природа, структура, функціональність, тенденції, стан. – Львів, 1996.
2. Мала енциклопедія етнодержавознавства. – К., 1996.
3. Природа і етнос. – К., 1994.
4. Ребет Л. Теорія нації. – Мюнхен, 1955.
5. Римаренко Ю.І., Шкляр Л.Є., Римаренко С.Ю. Етнодержавознавство: Теоретико-методологічні засади. – К., 2001.
6. Сміш Е. Національна ідентичність. – К., 1994.
7. Філософський словник. – К., 1986.
8. Юрківський В.М. Регіональна економічна і соціальна географія: Зарубіжні країни. – К., 2000.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	10
Участь у розв'язанні конкретних проблемних ситуацій	20
Індивідуальні завдання	30
Залік	40
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	

60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування та безаналітична компіляція є забороненими.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не

шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);

- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.